GEMEENTE WINTERSWIJK
zaaknr.
Dat. ontv. 20 JUNI 2025
doc.nr

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Gemeente Winterswijk (GL)
T.a.v. de Griffier
Postbus 101
7100 AC WINTERSWIJK

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
R.S. van der Beek
(Senior) Beleidsmedewerker

r.s.van.der.beek@minjenv.nl

Onze referentie
.

Datum 18 juni 2025
Betreft Aanbiedingsbrief handreiking VPD-adviseur

Geachte griffier,

Politieke ambtsdragers en andere personen met een publieke taak krijgen steeds vaker te maken met agressie en intimidatie. Uit de recent gepubliceerde 'Monitor Integriteit en Veiligheid 2024' blijkt dat de ervaren ernst van de incidenten toeneemt en incidenten meer op de persoon gericht zijn. Dit heeft een negatief effect op de veiligheid van bijvoorbeeld burgemeesters, wethouders en ambtenaren en daarmee op de aantrekkelijkheid van het ambt en de slagkracht van de veilige publieke dienstverlening (VPD).

De gevolgen en impact van dit soort gedrag zijn groot: niet alleen voor de personen in kwestie zelf, maar ook voor hun naasten. Nog fundamenteler zijn de gevolgen voor het functioneren van de democratische rechtsstaat. Mensen met een publieke taak voelen zich minder vrij om hun ambt uit te oefenen of trekken zich zelfs terug.

Het aantal incidenten van agressie, intimidatie en bedreigingen tegen politieke ambtsdragers bestuurders, overheidsmedewerkers en andere medewerkers met een publieke taak is al jaren onacceptabel hoog.

Als ministers van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties willen wij het tij keren. We mogen agressie en intimidatie tegen de gezichten van de democratische rechtsstaat nooit normaal gaan vinden. Onverminderde aandacht en inzet op weerbaar bestuur blijven dus noodzakelijk. Daarom is het ook onderdeel van het regeerprogramma.

Het is de verantwoordelijkheid van ons allen om agressie en geweld tegen mensen met een publieke taak te voorkomen en zowel de mensen binnen de publieke dienstverlening als de organisaties zelf weerbaar te maken tegen negatieve invloeden van buitenaf. Daarom spreken we u ook aan als vertegenwoordiger dan wel als degene die de werkgeversrol van uw organisatie draagt om hierin een rol te vervullen.

Handreiking veiligheidsadviseur (VPD-adviseur)
Een goed instrument om deze bescherming en weerbaarheid te vergroten, is het aanstellen van een VPT-coördinator of VPD-adviseur. Met deze VPD-adviseur wordt vanuit één plek binnen de organisatie kennis en kunde verzameld en gecombineerd en de betrokken medewerkers ontlast. In de praktijk zien we al dat dergelijke functionarissen zijn aangesteld en dat dat zijn vruchten afwerpt.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum

Onze referentie

Bijgaand treft u dan ook een handreiking voor het instellen van een dergelijke functie/aanstellen van een dergelijke functionaris. In de handreiking treft u de verschillende terreinen waarop deze VPD-adviseur kan worden ingezet. Deze zien zowel op preventie, als op reactie naar de dader als op nazorg. De handreiking bevat handvatten om deze functie in te kunnen vullen. Wat passend, haalbaar en wenselijk is kan per organisatie verschillen. De handreiking moet derhalve worden gezien als een menukaart en niet als een volledig menu.

De handreiking is door de ministeries van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties opgesteld in samenwerking met de VNG, met de gemeenten Tilburg, Nijmegen en Breda, met de provincie Utrecht en de Regionale Informatie en Expertisecentra (RIEC's). Een gezamenlijk product dus, waarmee wij u oproepen uw voordeel te doen.

Dit voordeel is onder meer gelegen in het vergroten van de weerbaarheid tegen oneigenlijke druk. Agressie en intimidatie zijn vormen van oneigenlijke druk. Weet dat u hierin als gemeente niet alleen staat. Provincies en RIEC's spelen sinds een aantal jaar een steeds grotere rol bij het versterken van de weerbaarheid van gemeenten tegen oneigenlijke druk. Denk bijvoorbeeld aan het versterken van onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling door de provinciale weerbaarheidsnormen. Meer informatie en praktische handvatten zijn ook te vinden op de websites www.veiligepubliekedienstverlening.nl en www.weerbaarbestuur.nl.

Oproep
Wij onderstrepen hierbij nogmaals het belang dat wij hechten aan het tegengaan van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers, overheidsmedewerkers en andere medewerkers met een publieke taak en onze gezamenlijke verantwoordelijkheid hierop om daar tegen op te treden. Ik wil u oproepen deze handreiking in de veiligheidsdriehoek of het bestuur van uw organisatie te bespreken, zodat u kunt bezien of uw organisatie een dergelijke functie inricht.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark